

कोइ पुरुष को वीर्य न चुहुया उपाय कहिंछु ॥ ११ ॥ लज्जालु को ज
लिपि धि जो पुरुष आपना पाउ माले पन गरि सुरत गरुनु ति
काविया को तेल ले पाव ले पन गर्नु अथवा पुन न वारिधि
का को ज पा को ज रो सताक मल का केशर पिधि मरु सं
काविया को गुदी पा रो कपूर एति वरो वर गरि
हुंछु ॥ १५ ॥ सपेत ताल मघाना काविया तिष्य
मे वीर्य संभन ह्वस ॥ १६ ॥ अदित्य वार मा
वीर्य संभहुंछु ॥ १७ ॥ सपेत काउ पात्मा को
गामावां धी कटि मावां धि सुरत गर्नु धेरै वेर
हुध माह लिपि धि कुविराक्षिका वाया भिन्न

॥ अवर्जाकरणानामपुरुषकोवलदीर्घवर्ण
 दीर्घपातादिक्रियासर्ववर्धुंछन् ॥ तस्कारणा
 कंदकोचूर्णितैकारसमाभिजाई घाममासु
 कासामर्थहुंछ ॥ २१ ॥ अवलाकोचूर्णितैकार
 नगार्हत्तोदशोठीस्त्रीसंगपनीसुरतगर्नसामर्थहुं
 ॥ सोफलतिथोककोचूर्णगारिसधैमहसंगखानुर
 काउधमा मासकाछागभिजाई घाममासुकाउनु तस्का
 पुरुषबुद्धोभयापनीतरुणीभंरावलीयोभैशयवटी
 ॥ यासाठीधानकाचावलएकरोलाजोपुरुषमहसंगमिसि
 रातपत्राकोरसरगाईकोघीउबरोबरभागगारिदशवेरउधमा

॥ १२ ॥

४३ ॥ अश्वगंधावलेपम
 ४४ ॥ महुवा
 ४५ ॥ अवयोनिमाड
 ४६ ॥ देवारकालतिलनिमरसांजन
 ४७ ॥ अव
 ४८ ॥ संखका
 ४९ ॥ हरितालपलासकोभस्मकेशकोपानि

॥ अ. नंग ॥
॥ १९ ॥

न कहिले पनी उमं देन ॥ ५० ॥ भवरज हुन द्यामा की स्त्री लाई रज रुन्धी भोषध उपाय कहिंछु ॥ मालका गुना का पात
ठि. लाल वाह मास्या को फल समेत जल मापि धिपिं नुर स्त्री लाई रज हुंछु ॥ ५१ ॥ लुहु आ का जरा देवार उभा का पात
वरोवर भाग गरि पानि मापि धनुर तो पीना ले स्त्री लाई रज हुंछु ॥ ५२ ॥ भव धै रज रुन्धी लाई रज थोरो हुन्धी भोषध
उपाय कहिंछु ॥ हररो सजन भवला एति वरोवर भाग गरि जल मापि धनुर तो पीना ले स्त्री लाई धै रज हुं देन ॥ ५३ ॥
कय थका फल ॥ वांस का वरोवर भाग गरि चूर्णा गर्नु तो चूर्णा मरु मा मिलाई प्रात मा राबी च निसा मदिन समर खा
नुर स्त्री लाई धै रज हुं देन ॥ ५४ ॥ भव को हाक सर ले गर्भ धारण नहुन्धी स्त्री लाई भित्र को कसर फ भश्या भुहुन्धी
भोषध उपाय कहिंछु ॥ सुन को तों वा को भस्म चोदिको भस्म मरु मा मिलाई रज भया का चौथा दिन स्त्री खातु गर्भ शया
भुहुंछु ॥ ५५ ॥ नागे भर का फल का चूर्णा गाई का धी उमा मिलाई रज भया का चौथा दिन देखी दिन सात सम्पानु सा
रु विहान गाई को उध पनी पिंदै रहनु पुरुष का संभोग ले स्त्री गर्भ धारण हुंछे ॥ ५६ ॥ अश्व गंधा एजी साजी धार एति का
धारि रज भया का चौथा दिन मापी नुर पुरुष का संभोग ले स्त्री गर्भ धारण गर्नु हुंछे ॥ ५७ ॥ सुठो पियला नरिच कर ता

॥ १९ ॥

रिक्केसर एतिका वरावर भाग गरि चूर्णा गर्नु गाई कायी उमा मिलार्ई जभया का चौथा दिन माघानुर वंजी स्वाश्री
रुषका संभोग ले गर्भ को धारण गर्छु ॥ ५८ ॥ तिष्य नक्षत्र मा शुचि शरीर भै उषे लीया को लक्ष्मणा को ज्ञे चूर्णा गरि ग
यी उमा मिलार्ई आका सामी का हात वा गलिक नर जभया का चौथा दिन देवी दिन ति नू सं मस्वानुर उध भात भोज
दै र हनुर स्त्री गर्भ धारण गर्छु ॥ ५९ ॥ विमिश्र को ज्ञे गाई को उध मा पकाई गाई कायी उमा मिलार्ई जभया का चो
उदेखी ति नदी न सम्यवानुर पुरुष का सं ले स्त्री लाई गर्भ धारण गर्छु ॥ ६० ॥ तिष्य नक्षत्र मा शुचि भै कान उषे
सेता वलु को ज्ञे का चूर्णा तोला १ जेदि को चूर्णा तोला १ चिनी तोला ४ ॥ ६१ ॥ एति थोक मिलार्ई पिधनु वा
उरो भया की एक वर्णा गाई का उध मा रज या का चतुर्थ दिन मा दिन भर भोकि राई सायं काल मा वानु ॥ ६२ ॥ रात्रि मा भ
पतिको संग गर्नु भोलि पल विहात उध भा रवानुर स्त्री लाई गर्भ धारण गर्छु ॥ ६३ ॥ अव गर्भ प्रात बहु सा भौ वध उपाय
छ कुलाल का भाडा पार्सी मा हात मा लाग को हिलो म रुवा की को उमिलार्ई पितुर चलन लाग्ना को गर्भ थापिन्छ ॥ ६४ ॥
जेठी मड लोध भवला एति थोक मिलार्ई चूर्णा गरि गाई को उध मा मिलार्ई सात दिन सम्म पितुर चलन लाग्ना को गर्भ था

॥ भ. नं. ग. ॥
॥ २० ॥

मीछ ॥ ६५ ॥ रक्त कमल को गानु चूर्णा गरि गाई को उधधि उमह मा मिलाई पकावतु शीलता भया पछि पातु रवेहावनत
रभया को गर्भ था मीछ ॥ ६६ ॥ गर्भवती को वत शूल शोथ वात पित्र कफादिका विकार ले भया को धेरै तरह को रोग पनीन
कन पाउछन् ॥ ६७ ॥ अवसुखे ले प्रसुति हुन भौषध मंत्र उपाय कहिन्छ ॥ विमिश को जरो र मंडुवा को जरो ईडे वेथो कने च
शी मर गाई को घी उमिलाई पिउनु र चोडे पसव हुन्छ ॥ ६८ ॥ धुंवा सो वासी पानी संग मिलाई पिनु र स्त्री लाई सुखे वा
डे पसव हुन्छ ॥ ७० ॥ उं मन्मथ मथ वाहि लसोदर मुंच मुचल मुखाहा ॥ एस मंत्र ले जल मंत्रिक न पिन दिनु
खेले चोडे स्त्री प्रसुति हुन्छ ॥ ७१ ॥ मव स्त्री ले गंभी भै र ह्या गर्भ धारन नहुन भौषध उपाय कहिन्छन् ॥ तिन वर्ष
नुगु उचार चार तोला पंध्र दिन सम्म खानु र जिउ न जाल गर्भ धारण हुंदैनन् ॥ ७२ ॥ धान को मुसु चिंता को जरो वरो
गरिका थगनु र सभया का चतुर्थ दिन मा पिनु र गर्भ धारण हुंदैन ॥ ७३ ॥ कंदव को फल मिगा का पाउ ता ता पानि मा
ई रजभया का चतुर्थ दिन देखी सात दिन सम्म पिनु र गर्भ धारण हुंदैन ॥ ७४ ॥ राक्षस वृका विया तोला २ चूर्णा गरि
नी मा मिलाई रजभया का चौथा दिन देखी सात दिन सम्म पिनु र स्त्री लाई गर्भ धारण हुंदैनन् ॥ ७५ ॥ अव केश धेरै

॥ उरु ॥
॥ २० ॥

हुआ वठिया रंग हुआ औषध उपाय करिं छु तिल का फल गोपुर वरो वर भाग गरि गाई का उध्व मा पिधि केश माले पगर्नु
र केश धैरै प्रनीलामा प्रनीडं छु ॥ ७६ ॥ वज्रु रंति लोध वरो वर भाग गरि चूर्णी गरि तिल का तेल मा मिलाई पकाउनु त्पोते
ल रंत माले पगर्नु रंत को पहे लो रंग जो छु साना भया थुला डं छु नू छोटा भया लामा डं छु नू ॥ ७७ ॥ शति गेडि को चूर्णी मह मा मि
लाई ले पगर्नु र खोई रो ला ग्या के नि को डं छु सुन्दर केश पनी उधु छु नू ॥ ७८ ॥ हतिका दात पोली चूर्णी गर्नु तो चूर्णी पानी मा
मिलाई ले पगर्नु र खोई रो नि को डं छु धैरै केश पनी उधु छु नू ॥ ७९ ॥ ओं व को फल हर रो वरो भवला भर्जु न वृक्ष का वो का पि
श रंति वरो वर गरि भाग गरि मिहि गरि पिधि तिल का तेल मा मिलाई पकाउनु र सिद्ध भया को तेल नीले तेल कहलाउ छु
त्पोते ल केश माले पगर्नु ले काले केश डं छु नू ॥ ८० ॥ ८१ ॥ माजु फल पिपला नीर सिधो नून का जी रंति मिहि गरि पिधि केश माले पगर्नु र वडुत काला केश डं छु नू
॥ ८२ ॥ निम को तेल चार चार तोला मै हादीन सम पीउनु र सेत केश पनी क्रमे ले भ्रमर जस्ता काला डं छु ॥ ८३ ॥ गोला
चन काला तिल क वैकुडिला का जरा रंति वरो वर भाग गरि मसिनु गरि पिधि केश माले पगर्नु र काला केश डं छु नू ॥

॥ भ. ज. ग. ॥
॥ २१ ॥

८४॥ भवकालाकेशकेहिकारणाले सेतागराउत्रयमोभन्यातस्कोउपायकरिंछु॥ सिउदी-उधमातिलभिजाईउधसुका
उनु.तांहापछी.तिलकोतेलनिकासितोतेलकेशमालेपगर्नीलेस्फटिककाजसोसेताकेशइंछु॥ ८५॥ भवकुल्या
काकेशरुनीउपायकरिंछु॥ सिउडीकाउधमाभवलाभिजाईउधसुकाईत्योभवलाकाचूर्णालेकेशमालेपगर्नुकेस
रुंछु॥ ८६॥ उंडीफोरप्रभृतिजुवानीउमेरमाहुन्याखटिरनिकोहुन्याउपायकरिंछु॥ बोमो.लोधधतिजा.एतिवरो
वरभागगरीचूर्णगारिपानीमामिलाई.सधैलेपगर्नीलेस्त्रीकापनीपुरुषकापनीउंडीफोरनिकाइंछु॥ ८७॥ सि
मल्का.कांठाचूर्णगारिगाईकाउधमामिलाईलेपगर्नीलेउंडीफोरनिकोइंछु॥ ८८॥ जोधसिधोउनसरीउबोमो
एतिवरोवरभागगारिपानिमामिलाईतिनदिनसम्पलेपगर्नीलेपनीउंडीफोरजाछुनहराउंछु॥ ८९॥ भवचांयांप्रयाकानि
कोहुन्याउपायकरिंछु॥ कालातिलजीरा.कस्रजीरा.सर्पिंड.एतिवरोवरगारिचूर्णगारिगाईकाउधमामिलाईसातदिनसम्प
लेपगर्नीलेचोंजाजाछुन.चंडविंवजसोमुखइंछु॥ ९०॥ गेरुदहलो.जेठीमधु.लुं.सुत्रोहलेदो.एतिवरोवरभागगारिकेरा
कापानिमामिलाईपिधिसातदिनसम्पलेपगर्नीलेचोंजाजाछुन.चंडविंवजसोमुखइंछु॥ ९१॥ भवस्तनवठाउन्याउपा

॥ गुरुः ॥
॥ २१ ॥

यभोप्रधकहिंछन् भभगंधावन् कुटपिपलाकरवारकाजगलवांग एतिकोवरोवरभागगरिचूर्णागरिगाईकोनउनि
रमानिमिलाईलेपगर्नु रस्तनवठछन् ॥ ९२ ॥ वनेलकोवोसोभैसिकोवोसो सर्पकोवोसो वरोवरभागमिलाईस्तनमाम
ईनगर्नु रस्तीकास्तनवठछन् ॥ ९३ ॥ काफलकावोकाकोकाथमिलाई तिलकोतेलपकाउनु त्योतेलमईनगर्णीलेस्त्री
कास्तनउचापनिवशपनीहंछन् ॥ ९४ ॥ दडिमकावोकाकोकाथरायोसर्पिकातेलमापकाइलेपगर्नीलेस्तनवशपनि
हंछन् ॥ ९५ ॥ बलुशारिचा मरिच सुरो पिपलालजालु चुत्रो हलेशो ॥ ९६ ॥ एतिवरोवरभागगरिकाथगर्नु तस्काथमा
तिलकोतेलगाईकोघाउवाकीकोउध्ववरोवरभागगरिपकाउनु समतेलकोनित्यनसलिनलेस्त्रीकामनचाडैवठछ
न् ॥ ९७ ॥ योतेलचेलानीसंगबालकैदेघीपिनुरहुलाहंछामापनीस्तनहुलाउचाभैरहंछन् स्वस्वपाउदेनन् ॥ ९८ ॥ योअ
नंगरंगनामाग्रंथमाअवगादियोगकहियाकोहैथोस्थलसमापतभयोशुभम् ॥ ६ ॥ ॥ कामिपुरुषलाईछु
सीगर्नीनिमिजवशगर्नीमोहगर्नीउपायसंक्षेपलेकहिंछ ॥ १ ॥ तस्मावसगन्यातिलकप्रहिलेकहिंछ ॥ लज्जालुम
हवाउशीरकमलकोजग एतिवरोवरगरिआकुवीर्यमिलाईपिधित्योतिलकगर्नीलेसकलस्त्रीपुरुषवश्यहंछन्भ

॥ अनेंग ॥
॥ २२ ॥

निवात्पायननामा मुनिलेकासाकोछ. योनीचजातीलेगर्मीकर्महोभतिजानु ॥ २ ॥ ३ ॥ सेतोभांककोजरो. मजितोवो
जो. मोथ्या. कुठ्सीकोरज. एतिकोवरोवरभागगरिपिधि ॥ ४ ॥ ललार. मातिलकगनीलेसवेकनवशगरिह्मीतभै
रइछ. यो. कर्मनिचजातलेमात्रगर्मीहो ॥ ५ ॥ तगर. पिपलजरी. वाक्राकोभृंगी. पिपलाजणमसि. एतिवरोवरभागग
रिआषाहृदय. नाक. पाउ. नाभि. एतिथाउमोंकोमयेलहिल्याई ॥ ६ ॥ तेस्मा. महपनि. मित्याई. मंगलवार. कादिनतिलक
गनीलेसदेवशहंछन् ॥ ७ ॥ रजस्रत्नाभयाका. आकारजमा. गोरोचन. मित्याई. स्त्रीलेनिधार. मातिलकलगाउनु. र. स्वामी
वश्यहंछ. योनीचजातीलेगर्मीकामहो ॥ ८ ॥ अवमोहगर्मीभंजनकहिंछ. महायमी. कारात्रीमा. मनुष्यकाषपरमापा
याकोकज्जल. आषामालाउ. त्यालेसभैजनामोहितहंछ ॥ ९ ॥ गोरोचन. केशरधिउ. कुमारि. शिलाजित. एतिकोवरोवरभा
ग. गरिपिधि. आषामाभंजनगर्नु. आस्वालेजो. जोदेधीन्हु. सोसोमोहितहंछ ॥ १० ॥ सुनपातिकुत. तगर. एतिवरोवर
भाग. गरिपातकावस्त्रमालेपगर्नु. त्योवस्त्रकोवातिसंस्पर्शकातेललेभिजाई. मनुष्यकाषपरमाकज्जल. पार्नु. कज्ज
ल. आषामालाई. जस्रत्नाई. आषालेदेधिंछ. सोदासजस्तोवसभैजांछ ॥ ११ ॥ आदित्यवार. तिष्यनक्षत्र. प्रयामाशी

॥ उरुः ॥
॥ २२ ॥

लज्जितकमलकोकेशर.दृष्टिगलो.गोरोचन.एति को वरो वरमागगरी.पिधिआषामास्त्रीपुरुषलेअंजनगर्नु.स्त्रीले
अंजनगयापुरुषलाईवसगछे.पुरुषलेअंजनगयास्त्रीवसहुन्छ॥१३॥ सेतोकाकजंघाकोजरो.भवराकाउवैपारव
कुठकमलतगर.कोजरोएतिवरोवरगरिचूरीगर्नु.त्योचूरीजस्काकपालमाछुरिदियो.सोमोहितहुन्छ॥१४॥ भ
वरीपर्दीमाउयाकोधुलो.पुरुषकासरिरकामयल्.मुदीकासरीर.मालाग्याकोफलकामालाभवराकाउवैपांस्व
यतिवरोवरमागगरिचूरीगर्नु.त्योचूरीजस्काशिरमाछुरिदियो.सोमोहितहुन्छ॥१५॥ छतिवनकाजगरुजाक्षभेष्ट
कुहोयतिवरोवरगरिचूरीगरिजस्काशिरमाछुरिदियो.सोमोहितहुन्छ॥१६॥ भवनिचजातका.कामलागयाखु
वाईकनमोहनुयावठिकहिन्छ॥ मंगलवार्कीदिनवांसनूचरित्याउनु.तेसकाभांजाभुडिमिकिकन.आफ्रावीर्य
लेभनुरत्योहाडिमागया.अंकीहाडिलेधाकनु.त्योएकानमामनुष्यलेकसैलेनहुयाठउंमासातदिन.संमराषनु
पछितो.निकासि.पिधिकनगोलीवाठनु.त्योगोलीस्त्रीलाईपुवायास्त्रीवसहुन्छे.पुरुलाईपुवायापुरुषमोहह
सृष्टीतिनभया.काउईस्त्रीपुरुषलाईपुवायाउवैस्त्रीपुरुषकोपीतिहुन्छ॥१७॥१८॥१९॥ भवलेपलेवस्यगर्ना

॥ अंग ॥

॥ २३ ॥

ओषधउपायकरिंछु सुरतगरिसकीनीमात्रेजोपुरुषआपनावामहातलेआफुवीर्यलोकनस्त्रीकावामपाउमात्रा
लेपगर्हसोपुरुषतसस्त्रीलाईवशागर्ह ॥ २० ॥ स्त्रीलेसुरतगरीसकरामापुरुषकोलिंगआफावामपाउलेछुनु
रत्नोपुरुषजीवनज्याल्आफादासजसोवसभैरहंछ ॥ २१ ॥ परेवाकोविद्यासिधोननमहुवाकोत्रोरतिवरोवर
गरिपानिमापिंधिलिंगमालेपगर्नु रजसस्त्रीसंगसुरतगर्नु त्योस्त्रीआफावशहुंछे ॥ २२ ॥ कपुरभालुकोलिंगमिला
ईमहमापिंधिलिंगमालेपगर्नु रजसस्त्रीसंगसुरतगर्नु त्योस्त्रीआफावशहुंछे ॥ २३ ॥ गोरोवनधनुराकाविद्यापा
रोकर्पुश्चास्वशउरतिकोवरोवरभागगरिपानोमापिंधिलिंगलेपगरीरजसस्त्रीसंगसुरतगरोस त्योस्त्रीआफनाव
शमारहंछ ॥ २४ ॥ श्रीखंडकुंजमसुगेमरिचपिपलास्त्रीकोरजपुरुषकोवीर्यरतिकोवरोवरभागगरिपिंधिमहसंग
मिसीधुपगर्नु रजसलाईत्योवासलागससोमोहितहवससबकामसिद्धहुनस्त्रीलाईमोहितगराउनुछभन्यापु
रुषकोवीर्यहालनुपुरुषलाईमोहितगराउनुछभन्यास्त्रीलेआफनारजहालनु ॥ २५ ॥ २६ ॥ सुषमेलसालधुपमा
तालगरुडिश्रीखंडपीउकुमारिवोमोकर्कठभृंगीरतिकोवरोवरभागगरीचूर्णगरिधूपगर्नु रजसलाईत्योवासला

॥ अंग ॥
॥ २३ ॥

गससोमोहितुंछ ॥ २७ ॥ अवकामेश्वरकोमंत्रकहिंछुं ह्रीं कामेश्वरभुकीमानयानयवशतांतीकुंचकाफलकोभ
थवापलासकाफलकोमालालेदशहजारजपगर्नु तनेफललेहजारभक्तिगर्नु मंत्रसिद्धुंछुं येसिद्धमंत्रलेमं
आकोफलजसुलाईदिईछुं सोमोहितुंछुं जाहाजाहाभुकीभयाकोछुताहाजसुखीलाईआकुलेवसगर्नु छुतस्को
नाउहालनु ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ चामुंडेमोहयेनांवशतानचामुकिंस्वाहा ॥ वामाचारकाविधिलेपलाशकाफलकोमा
लगरीयोमंत्र एकलाषजपनुपलासेकाफलदशहजारहोमगर्नु मंत्रसिद्धिहवसु येसिद्धमंत्रलेमतवरमंतरि
जसुखीलाईफलदिनुसोमोहितुंछुं ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ अवप्रिनीनायिकालाईवसगर्नुमंत्रकहिंछुं ॥ ह्रीं कामे
श्वरविमोहयस्वाहायोमंत्रपुष्पनक्षत्रप्रयाकाभारित्यवारकादिन महलेपानकापातमालेघातस्कोविगल
गाईपानदिनु अथवाएसमंत्रलेएकशयभाठफेरामंत्रआकोफललगाउनु दिनु प्रिनीस्वीवसुंछुं ॥ ३४ ॥
॥ ३५ ॥ अवचित्रीनायिकालाईवसगर्नुमंत्रकहिंछुं ॥ ह्रीं ह्रीं विहंगमविगमकामदेवायेतस्मेस्वाहाऊद
कीं ॥ जाईफलकोधुलोकेराकागानाकारसमाभिजाईघाममासुकाईपानकाभित्रहालीवीगलगाईएसमं

॥ भ. नं. ग. ॥
॥ २४ ॥

त्रले भयोतर फेरामंत्रारविवारमाचित्रिणी लाई धान दीनु वश हुंछे ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ भवसेखिनी नायिका लाई
वसगर्भी मंत्र कहिंछु ॥ ह्रीं नमः स्वाहा ॥ सिद्धमंत्रनामायो मंत्र हो एस मंत्र ले भयोत्र शत फेरामंत्राको तगर को
जरो अथ वा वेलका फल हात मालिनै मात्रे शंखिनी स्त्री वश हुंछे ॥ ३९ ॥ ४० ॥ अथ हस्तिनी लाई वशगर्भी मंत्र कहिं
छु ॥ ह्रीं धिरि धिरि काम देवाय तस्मै स्वाहा ॥ यो मंत्र ले परे वाका पुछ्छु पांख को धुलोम हसंगमिसि मंत्र ले एक सय
आठ फेरामन्तरी हस्तिनी जाती का स्त्री लाई दिनु दिने मात्रे ले हस्तिनी स्त्री वश हुंछे ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ भवनाना तर हका सु
रत का विलास कन जान्या परस्पर वशे प्रीति भयाका एसा उदै स्त्री पुरुष का प्रीति निमिन्न शरीर सुगंधि हुन्या
उपाय भौषध कहिंछु ॥ ४३ ॥ श्री घंड उशीर जेठि मधु कुहलो धभाव का वृक्ष का वोक्रा एति को वरो वर भाग गरि पानि
संग पिधि शरीर माले पलगा उनु र पसिना को उर्गंध जांछु ॥ ४४ ॥ हरी नीम का पात लोध राडी मका फल को वोक्रो
छति वन को वोक्रो यति वरो वर भाग गरि जल मा मिलाई लेपन गर्नु र शरीर को उर्गंध जांछु ॥ ४५ ॥ भर्मी लोको
फल कुवीरा शका वीया हरे वेल का जग एति वरो वर भाग गरि जल मा पिंधि लेप गर्नु त वकाषी को पनी भरु शरीर

॥ उहः ॥
॥ २४ ॥

कोपनीउर्गंधजांछ ॥ ४६ ॥ नागेश्वरकोफलभागसुःउशीरः वयरकोपुदीः सुगंधवालाः श्रीखंडः एतिवरोवरभागगरीजल
मापिंधिलेपगर्तुरः प्रसिनाकोउर्गंधिजांछसर्वथा ॥ ४७ ॥ पीलूवृक्षकाजराः तसैकोफलजासुनाकोफलवरोवर
भागगरीजलमापिंधिलेपगर्तुरः प्रसीनाभाउदेनन् ॥ ४८ ॥ निमकापातकमललोधशडिमकावाकाएतिवरोवरभाग
गरीजलमापिंधिगर्मिकासमयेमाशरीरमालेपगर्तुरः प्रसिनाभाउदेनन् ॥ ४९ ॥ शिरीषकेशरः उशीरलोघसमिवरो
वरभागगरीजलमापिंधिलेपगर्तुरः खानुपनिः गर्भासमयमाप्रसिनाभाउदेनन् ॥ ५० ॥ भवत्त्रानगरीमालेपनगर्त
लेसुगंधिशरीरइत्यासुगंधितेलकहिंछ ॥ विल्वपत्रमरुकापातभसोककोफलः केतकीफल ॥ ५१ ॥ एतिथोक
तेलमाहालीयाममासुकाउनुः पछिफलसुक्यापछिनिकामिल्लुः एतातरहलेवनायाकोमहापरिमलनामाते
लहोवडावडाभोगीपुरुषलेवपत्तवपत्तमालाउनुयोग्यछ ॥ ५२ ॥ सुषमेरमोथ्याः नखिनोगेश्वरजतामधिकर्तु
रतेजपातएतिवरोवरभागगरीपानिमापिंधिकपालनहाउनुः केशसदैः सुवाससितरहनूछन् ॥ ५३ ॥ भवला
नागेश्वरमोथ्याउशीरः हर्षजठामसिः एतिवरोवरभागगरीपानीमापिंधिकपालनहाउनुः पंधरिनसंमनसुर्तु

॥ अ. नं. ग. ॥
॥ २५ ॥

ले. के. श. व. इ. त. सु. गंधि. इ. छ. न. ॥ ५४ ॥ अव. सा. मा. न्य. सु. गंधि. कहिं. छ. ॥ श्री. मंड. सु. ष. मे. ल. क. चूर. ते. ज. पा. त. सै. ज. न. र्शो. सु. ग.
धि. वाल. मो. थ्या. अव. ला. ए. ति. थो. क. व. रो. व. र. भा. ग. ग. री. पा. नी. मा. पिं. धि. ले. प. गर्. न. र. शरी. र. सु. गंध. र. इ. छ. ॥ ५५ ॥ क. पु. र. कुं. कु. म.
लो. ध. भे. म्मा. कु. हो. सु. गंधि. वाला. मो. थ्या. उ. शी. र. ए. ति. व. रो. व. र. भा. ग. ग. रि. पा. नि. मा. पिं. धि. ले. प. गर्. न. र. शरी. र. सु. गंधि. इ. छ. ॥
५६ ॥ ते. ज. पा. त. सु. गंधि. वाल. श्री. खंड. उ. शी. र. क. ह्म. उ. रु. ए. ति. को. व. रो. व. र. भा. ग. ग. रि. पा. नी. मा. पिं. धि. ले. प. गर्. न. र. अ. ति. सु. गंधि.
शरी. र. इ. छ. ॥ ५७ ॥ अव. सर्वो. त्र. मा. सु. गंधि. ले. प. कहिं. छ. क. ह्म. री. ना. गो. श्व. र. कुं. कु. म. श्री. खंड. मो. थ्या. खो. यो. ना. गो. श्व. र. क. पू.
र. च. मे. ली. भे. म्मा. कु. हो. दे. व. र. ॥ ५८ ॥ ए. ति. व. रो. व. र. भा. ग. ग. री. म. सि. नु. ग. रि. पिं. धि. व. म्म. ले. छ. नी. पा. न. का. र. स. मा. मि. त्वा.
व. न. र. सै. वे. च. हि. उ. न. म. सु. गंध. शरी. र. इ. छ. यो. रा. जा. ला. य. क. ले. प. हो. ॥ ५९ ॥ एक. भा. ग. मो. थ्या. र्शो. चार. भा. ग. भे. म्मा. कु. हो. उ.
ई. भा. ग. कु. इ. उ. ई. भा. ग. शि. ला. जि. त. पांच. भा. ग. न. खी. नौ. भा. ग. ए. ति. थो. क. म. सि. नु. चूर. ग. गर्. न. र. पा. नी. मा. मि. त्वा. ई. ले. प. गर्. न. र.
अ. त्यंत. सु. गंध. शरी. र. इ. छ. यो. क. ह्म. री. द. ल. ना. सु. गंध. हो. ॥ ६० ॥ न. खी. र्शो. उ. शी. र. मो. थ्या. ज. प. म. सि. कु. वि. रा. श. ए. ति. को. ये. क.
भा. ग. ना. गो. श्व. र. को. कु. ल. सु. गंधि. वाला. ए. ति. को. उ. ई. उ. ई. भा. ग. क. पू. र. भ. ग. र. क. ह्म. री. च. मे. ली. भे. म्मा. कु. हो. ए. ति. को. ति. न. ति. न.

॥ उ. रु. ॥
॥ २५ ॥

भागचूरीगरिपानीमालाईलेपगर्दूरभत्यंतसुगंधिधिरिहुंछ॥ योलेपसोरभगर्भनामाहोसबसोखीजनकोमनह
र्यावशवशराजामंत्रीप्रभृतितालेवरभायीकायोग्यहो॥ ६२॥ ६३॥ ६४॥ अबमुखकोउर्गंधिजान्यामुषसर्वरासु
गंधिरह्याउपायकरिहुंछ॥ रालचीनीतेजपातःमुषमेल्नखीनागेधरकोफलचमेलीकोफलएतिवरोवरभाग
गरिजलमामिलाईपिधिगोलीवांधनुतिगोलीपानसगरखानुरमुखमावरोसुवासहुंछ॥ ६५॥ केसरवरकोउ
दीभेआकुहोचमेलीकोफलश्रीखंडःएतिवरोवरभागगरीपानीसंगमिलाईपिधिगोलीपानुत्योगोलीमुखमा
जीयषनःमुखसुवासयुक्तहुंछ॥ ६६॥ सुकडलोकेशरकुटएतिवरोवरभागगरीपानीमापिधिगोलीपानुति
गोलीपंधरिनसम्मसारविहानमुखमारखीरहदूरकपूरजस्तोसुवासहुंछमुखहुंछ॥ ६७॥ माषपशीकावि
याकुटएतिवरोवरभागगरीयिउमहमामिलाईमैरादीनसंमजिधानेचाटूतेरहदूरकेतकीफलजस्तोसुवास
मुखहुंछ॥ ६८॥ आपकापातकोरसमाभयामार्गकोसारमालाईपातकालमासधैषातरसर्वरासुगंधिसुषहुंछ
मुखसुवासगरीएतिभौषधमाशोषधिकहियाकोभत्यन्तउन्नजालु॥ ६९॥ ७०॥ योअनंगरंगनामाग्रंथमाव

॥ अनेंग ॥

॥ २६ ॥

शीकरागामोहनसुगंधिकरणादिकहियाकोसप्तमस्थलसमाप्रभयो॥ ७ ॥ भवभाऊलेविवागर्मायोग्यकु
लकहिंछु॥ विद्यापद्माकाभूरभयाकाविवेकलेयुक्तभयाकाकलैभापत्मापनीचिन्तैर्यभयाका
जातलेभूदभैरसाकाआक्राधर्ममारहत्याप्रसिद्धनाउभयाकाधनसौलथलेऐश्वर्यभैरसाकाआफुवरोवरकाए
साकुलमाउत्पन्नभयाकाकन्यास्त्रीकाकुलक्षणाभयाकीस्त्रीलक्षणाकागुणालेयुक्तभयाकीराज्यभार्इभयाकी
सुन्दररूपभयाकीकामदेवकानानातरहकाकलाप्रकाशगर्जयोग्यपात्रभयाकीएकिकन्यालाईशास्त्रोक्तविधि
लेसत्पुरुषलेविवाहगर्ज॥ १ ॥ भवभाऊलेविवाहगर्जयोग्यकोकन्याकालक्षणाकहिंछु॥ विर्लेसावलोवरीभ
याकीअथवारछायेवरीगौरवरीभयाकीकातिवगेभयाकीअमरजस्तोचिन्ताअतिकालाकेशचन्द्रजस्तोमुख
मृगकाजस्तोनेत्रभयाकीतिलकाफलजस्तोसुन्दरनाकसुन्दरराजसुन्दरकानभयाकीकोकिलजस्तोसुन्दरस्वर
संखकाजस्तोतिनूरेषाभयाकीगलोभयाकीपासाकागोलकाकिजस्तोबालभोठभयाकी॥ २ ॥ चक्रमत्पथ्यजव
जुप्रभृतिमुलक्षणाकाचिन्भयाकालालरातपाउभयाकीपटलोकरिभयाकीथोरोआहारकेशकास्तंभजस्तोच

॥ ५५ ॥
॥ २६ ॥

रोवरचूडाउतारयाकी सुन्दरतिग्राभयाकीचाकलोपुष्टचाकगहिरोनाभिरहातिकाजस्ताहिशईभयाकीशांतस्वभाव
कीनिशथोरोभयाकीमुकुवारशरीरभयाकीवडियाशीलभयाकीसस्ताकंन्यासुलक्षणाजसशास्त्रलेवताईयाका
छन्त्योशास्त्रवडियागरिभाउन्यालेकंन्यालाईठरगउनु॥२॥ अथविचारगर्नयोग्यनभयाकाकन्याकाकुलक्षण
कहिंछ॥ क्रूरस्वभावकीकैलानेत्रकैलाकेशभयाकीभतिछेरिबहुतभलगीवहुतउबलालामाभोठवाकलोग
धनवशेभाहारभयाकीकालोभाठथुलोसंतभयाकीढेरैकचकच्याकुगेवोल्न्याएकसानुएकठुलोस्तनभयाकी
चाशेहिडन्यानाउलाजस्ताचेपुगसानाकानभयाकीरिसाहीकुश्रोचेइराभतिपातलोजिधोरसाहोशरीरभयाकी
जुंघाभयाकीशरीरमारोमधेरैभयाकी॥४॥ हुलोशोकगन्याधेरैनिशभयाकीहिडरामाभोठकर्कन्याहस्रसामा
गावाचाउरिन्याभतिचंचलसोभावकीपाउकोबुडीभोठभंरापछिलोजेठीअथलोलासुभयाकीपाउकाकांछी
भोलाभंराअधिलोसाहिलोलेहिडरामाभैनहुन्याभयाकीपाउकासांजिलाभउंलाभंरामाहिलोभउलोकोरोभया
की॥५॥ कुलशीलननान्याकीपछिकोपर्वतकोवृक्षकोलताकोनरीकोनक्षत्रकोनाउभयाकीभठिकठिठोसा

॥ अ. नंग ॥

॥ २७ ॥

भावभयाकी. कसे भौषध लेपनि. निकोनगराई सकनु दीर्घरोगभयाकी भोंपी भौं जोरीयाकी लज्जानमान्या हास्ताभार
चोल्हा भागाला माखाड लपनी भंग हीनभयाकी अधिक भंगभयाकी डख सभावभयाकी एस्ता तरहकी कंन्या कन
जांन्या पुरुष ले विवाहन गर्नु ॥ ६ ॥ अब कंन्यादिन योग्य वरको लक्षणा कहिं छु विद्याभयाको भूरो स्वभार धन बहुत
भयाको नाना तरहका गुणभयाको देश देशावरमानाम चल्याको जुवानु सुन्दर स्नान संध्या सत्कर्म गर्नी वश कु
लमाज न्याको मधुर वचन बोल्या वडो दाता सभै प्राणिमादया गर्नी नाना तरहका वस्तुको भोग गर्न जांन्या हा
नु भाई कुल कुटुंब धेरै भयाको अंगीकार गन्याका कुशको पारलाउ न्या एसी स्थिर बुद्धी भयाको पाप प्रभृति कु
कर्म देषी उडाउ न्या वलियो शरीर भयाको एस्ता वरलाई कंन्यादिनु भनी वडा वडा जांन्या रहले सास्त्रमा कस्याको
छ ॥ ७ ॥ अब वरका दोष कहिं छु बुढो वृथा सिकार मरि राभोड प्रभृति ननिका वस्तुको व्यसन वडो भयाकी निष्टुर
कसे भौषध लेपनि निकोनगराई सकनु दीर्घरोग भयाको ब्रह्म हत्यादि पाप ले युक्त भयाको नपुंसक उष्ट कुल
मा उत्पन्न भयाको अर्काको चुकुली गर्नी जुवा माना गुभयाको रीडी कपणी चंचल बुद्धी भयाको सदा पर देशर

॥ उरु ॥

॥ २७ ॥

हन्मा भर्का को मराणाया भिक्षुक को सै सित प्रीति नग प्रया एस्ता वर लाई जां न्या बुद्धिमान पुरुष हरु ले कं न्या नहिनु
॥ ४ ॥ अव परस्त्री गमन एस्ता उद्युक्त भनी कहिंछु परस्त्री संग सुरत गनी ले आयु घट्छु बुद्धि शरीर क्षीण हुंछु भ
की ले ठहापनी गर्छु निरापनी वडो हुंछु धनपनी पशप हुंछु हनु पाई वडो घट्छु परलोक मानरक वास हुंछु एस्ता
एस्ता उद्युक्त निछु किही कारण ले भन्नाय मनी परस्त्री गमन हो ॥ ९ ॥ एस्तै परस्त्री गमन ले वडा वडा पनि नय भया
का उई चार कहिंछु सिता कनहरा गन्ना ले रावरा मरियो तारा कनहरा गनी ले वाली मरियो डोपति कनस
माना ले कीच कमरियो तस्कारण ले मन ले पनि परस्त्री संग कोई छासर्वथान राखनु ॥ १० ॥ अव भर्का ले विवा
ह गन्ना कार कं न्या वहि क सामान्य स्त्री को गमन केहि कारण वश ले गर्नु हुंछु भनि कहिंछु ॥ उस्तै माटु सिलागी रहनु
॥ १ ॥ उर ठिना ले एकाठा उंमा वसन नसकनु ॥ २ ॥ मन उस्तै स्त्री मालागी रहनु ॥ ३ ॥ उस्तै स्त्री का सुती ले निशान लाग
नु ॥ ४ ॥ शरीर क्षीण हुनु ॥ ५ ॥ लाजन लागनु ॥ ६ ॥ उस्तै स्त्री कन नपाउना ले चन्दन कुल माला गहना कपडा रागरंग प
भृतिसवै विषये रेपी विरक्त हुनु ॥ ७ ॥ बडुला हुनु ॥ ८ ॥ मुर्छित हुनु ॥ ९ ॥ मृत्यु हुनु ॥ १० ॥ काम रे वले पीदित हुं रामा ए

॥ अनेग ॥
॥ २८ ॥

तिदश अवस्था इच्छु न भनि पंडित हस्त लेभया कोछ ॥ ११ ॥ उर्वशी नामा अपरा संग सुरत गर्न न पाउना काशोक ले पुरवा
नाम भया कावरा जाना शक न पाया तस्कार गाले पशी की विवहित स्त्री कंन्या प्रभृति भगम्य स्त्री कनछाडी कन भ
पना जिउ को रक्षा गर्न निमित्त सामान्य स्त्री को गम न गर्नु ॥ १२ ॥ यौवन ले मस्त भया की कंदर्प ले मोहित भया की सति
स्त्री ले आफतु चित्त लागा का पुरुष संग सुरत गर्न न पाया तो स्त्री विशिष्ट हुंछे मरै गोपनी पाउंछे तस्कार गान गकी
आफै सुरत को इच्छा राषी कोहि सामान्य स्त्री आफु छेओ आई भया तस्त्री संग सुरत गर्नु तस्त्रो न भया आपनी स्त्री वाहि
क भरु संग सुरत गर्नु छैन भनि वात्स्यायन मुनि ले भया कोछ ॥ १३ ॥ ब्राह्मण राजा मित्र आपनु सां हिनु लागा को
मनुष्य वेद पावी सति जाना की स्त्री सुरत को इच्छा राषी आयो भया पनि निर्मा हरु संग सुरत गर्नु छैन कसचित् पनी
आफै ले इच्छा राषी दकी तपनी सति ले संग सुरत गर्न को तवा त छैन ॥ १४ ॥ अव कसचित् पनी सुरत गर्न स्त्री क
हिंछ ॥ कंन्या संन्यासीनी वैरागीनी प्रभृति भेष धारी भया की स्त्री पतीव्रता स्त्री शत्रु की स्त्री मित्र की स्त्री रोग लागा
की स्त्री सिष्य तुल्याय की ब्राह्मण की स्त्री जात वाहिक भया की स्त्री विशिष्ट स्त्री के किनु सां हिनु लागा की स्त्री आफु

॥ अनेग ॥
॥ २८ ॥

भंश अधिक उमेर की स्त्री. आक्राण रुपे हित की स्त्री छ मदिना उ प्रा न की ग भीणी स्त्री न चि ह्या की स्त्री. महा पात क लग्या
का स्त्री. कैला वरी की स्त्री अधा क का ला वरी की स्त्री. एति तर ह की स्त्री संग ज्ञान्या मनुष्य ले सुरत न गर्नु ॥ १५ ॥ अव
आपनु चित्त लग्या की स्त्री लाई फुल्य आई आऊ छे उ ल्या उनु सक त्या हती कहिं छुनु ॥ मालीनी ना च न्या गा उ न्या स्त्री
विधवा उमे स्त्री की धाई उमे की संगिनी. उमे का घर वसी उमे को शृंगार गरि दि न्या स भै का य स्पे वे भया की स्त्री. उमे की
धोवी नीए क परा रंगा उ न्या स्त्री उमे की रा सी उमे को के ही सा हिनु लग्या का स्त्री के य के टि स्त्री सं न्या सि नी प्र भृती भेष
धारि भया की स्त्री भिष मा ड् न्या भया की स्त्री यर घर जाई उध दहि. मरि प्र भृति वे च न्या भया की स्त्री स भै ले प्र त्या या
की. चित्र विचित्र लेष न ए वना उन जों न्या स्त्री ए स्ता तर ह का स्त्री इत पठा उनु ॥ १६ ॥ अव स ह जे ले. आक्रा व श गर्न सकिं
न्या स्त्री कहिं छु ल ज्ञान भया की. विधवा नाना तर ह का कला विनोद क न जों न्या वात् चित् गर्नी माला गु भया की. अभा
गीनी. न पुंस क पति दु न्या की दु लो डि वाल पति दु न्या स्त्री. अति निर्दय पति भया की स्त्री अति पु ट् न्या भया की स्त्री बु ठे
स्वामि भया की स्त्री. अति नरा प्रो पति भया की स्त्री सदै. हहि ले मा व सी ए न्या स्व भाव भया की स्त्री. अति चंचल स्व भाव

॥ अ. नं. ग. ॥
॥ २९ ॥

भया की स्त्री वंश वडोग वडुनाले कसे लाई नमाया आक्राय परिवार देखी विरक्त भया की अत्यंत तरुणी इति थो
कमा यकै लक्षणा भया की एली स्त्री लाई इत कुटुना लगाई फल्या उरामा सहजे ले आफना वश गर्न सकिंछु डई
चार लक्षणा भया की स्त्री ताचा डै सहजमा वश हुंछे ॥ १७ ॥ अवयला दवल की नायिका आ फुले इति पठा उरं मापी
तिराष छेर सवशमा आउंछे भनी कहिंछ ॥ लज्जानमान्या हसियाई सो मुख गरि आपना सामने हेमी वसामा ना
यक कन देषतामा भूमिमान खले कोनी जन प्रभृति आपना अंग के ही प्रकाश गर्नी व्यंग देषा उर्या व्यंग बोल्या
पुरुष कन देषतामा ते छी आखा ले हेमी ॥ १८ ॥ कहि भेद भयामा पुरुष लाई सस्य मुख ले व्यक्तै गरि केहि सोधया
कहिं पुरुष जां सो भया आपना अर्घी पछि हिड्या संगी नीधा कनी ससेत आ फुपनी पछि लाग्या कहिं पुरुष लाई
देषतामा केहि कुरा कानि डले सोई बोली कनः आ फुलाई देषो सभंया अभिप्राय राख्या ॥ १९ ॥ पुरुष काजे मित्र छ
नूतन्या आ फुपनी वडो पीतिराष्या वारंवार तनका स्त्री कति छन कला उवल काछन कोन स्त्रीमा वडो पीतिरा
ष छन भनि पुरुष कावार्ता सोधे रह्या ॥ २० ॥ पुरुष लाई देषतामा हात ले आक्रास्त नमई नगरी अउंलाभा च

॥ पुरुः ॥
॥ २९ ॥

न्याजमाउन्या गहनाकपराप्रभृतिभृंगारवलुकनः लगाई पुरुषकासनहेन्या पुरुषलेकोहिमागीपठाउराभाचोडेदिन्या
॥ २१ ॥ काहि कुललेहान्याः कुलोसोरहुन्यागरिषणार्थापाखुरामाहातलेधापूमासीकेहीछल्लेपुरुषकोघरमाभक
स्मात् जाईजायागयापछिपुरुषलाईदेवतामाहातपाउमुखदेवीपसिनाकाठन्या ॥ २२ ॥ एस्ताचिह्नेषीतीराषन्या
रहीछभनिजानिकतिशंकानमानिनायिकाछेउकामदेवकानानाकलामाकुशलभयाकीकठनीपठाउनुसिकपु
रुषले ॥ २३ ॥ अवयस्तीनायिकाकराचित्पनिआप्रासवसइन्नभनिकहिंछ ॥ आफ्रासामिमावडोप्रितिभयाकी
आपुणेकेखीछेउमात्रगमगागन्यापतिभयाकीपरपुरुषमासर्वथाप्रीतिनगर्न्यापरपुरुषमाईघरापुन्याधैरेछो
राछोरीभयाकीवडेलज्जामांन्यासासुससुराधितामाताप्रभृतिमानामानिसुकोभयभयाकीषानापिनालायक
कोधनधैरेभयाकीपरईसंगबोलनसर्वथामनूनलाउन्यालोभनभयाकीएस्तीखीछेउव्यभिचारकाइछालेइति
नपठाउनु ॥ २४ ॥ अवजस्तावेलामाजस्ताजगामासुरतगर्न्याहोसोकिहिंछ ॥ आगामावासरकाः मानामानिसुका
ताधिताकासासुससुराकागुरुप्रभृतिकानजीकमानदीमादेवालयमाकोठकिन्नामाचौवायामाभकीकाघरमा

॥ अ. नं. ग. ॥
॥ ३० ॥

वशजंगरमाश्मशानमाएस्ताठाउमा. सुरतनगर्नुसंक्रांतिकाशतिमा. अमावासिकाशतिमा. सुरतसुरतनगर्नुशरदृक्
तुमागोष्मकृतुमाधैरैसुरतनगर्नुज्वरपिशभयामाजतकादिनमाषातकालमादिवसमा. सांममावशेषपरिश्रमगरि
यामाएखावषतमाबुधिमात्पुरुषलेसुरतनगर्नु ॥ २५ ॥ अवएस्ताजगामासुरतगर्नुभनिकहिंछु ॥ वशेविस्तारभ
याकोसुन्दरमनोहरजगामाचुनोठलाण्याको. चित्रकारीलेषीयाकोसुंदरचोगान्. चोकभयाकोअंगरूपप्रभृतिम
हधूपलेसुवासितभयाको. नानातररुकाफलमालाअनरुफललेयुक्तभयाकोगीदगाउनाले. शोभाकनपायाको
अपनाह्वैलेमा. उच्चाअगलिमा. वशवशदियावालीउज्जालोभयाकोयस्ताजगामामनमाकतिशंकानमानिअप
नीस्त्रीसंगयथायसुरतगर्नु ॥ २६ ॥ ॥ इतिश्रीमन्नाउनमन्त्रविनोदायमहाकविकल्यानमन्त्रविरचिते. अनं
गंगेविवाहायुदेशनिरूपणांनमाअष्टमस्थलसमाप्तभयो ॥ ८ ॥ ॥ अवअंकमालचुवनखक्षतसंतले
येकजु. केशधैचनु. प्रभृति. वासुविलासनगरी. सुरतगरी. सुखआनन्दहुदै. नतसअर्थअंकमालप्रभृतिकाभेदक
हिंछु ॥ कामकाकलामाकुशलभयाकामनुष्यलेवाहसुरतगर्नु. तिवाहसुरतमा. पहिलेअंकमालकाभेदकहिं

॥ उहः ॥
॥ ३० ॥

छन्तो अंकमालपनिआरूपकारकोछभनिजालु ॥ १ ॥ अवआरूपकारका अंकमालकोनाम कहिंछ ॥ वृक्षाधिरुठनामा १
तिलतंडुलनामा २ ललतिकिनामा ॥ ३ ॥ जांघननामा ४ विड्कनामा ॥ ५ ॥ उरुपगूठनामा ६ नीरक्षीनामा ७ बालरि
वेष्टितनामा ८ अंकमालका एतिआठनामजालु ॥ २ ॥ अवपानका आठश्लोकले एक एक अंकमालको लक्षणा कहिं
छ ॥ स्त्रीले आपना एक गोलले पुरुषका गोलमा ठेकि अर्को गोल पुरुषका तिया मारापी आउनु वाई वृक्षमाल हो चढ्या
ने गरि चुंबन गरे स्त्रीले उंवेहातले पुरुषको अलिंगन कन जो गछे सो वृक्षाधिरुठनामा जालु ॥ ३ ॥ स्त्री पुरुष उंवेले पी
ठ पीठ जे रि आपना आफना पछि हातले स्त्रीले पुरुषलाई पुरुषले स्त्रीलाई जो अलिंगन गरिन्छ सो तिलतंडुलनामा
अंकमाल जालु ॥ ४ ॥ निधार संग रिाधार आषासंग आस्वागंड स्थल संग गंड स्थल मुख संग मुख छाति संग छाति हात
संग हात जे रि स्त्री पुरुष उंवेले वडा वडा शवस भै जो अलिंगन गरिन्छ सो ललतिकनामा अंकमाल हो भनिजालु
॥ ५ ॥ स्त्रीले आपनु चाक पुरुषका उंवेति या मारापी वसि वडा पीतिले शीर केश वस्त्र कं पन गरि उंवेहातले पुरुषलाई
ईसा हो भ्याई चुंबन गरे जो अलिंगन गरिन्छ सो जाघननामा अंकमाल जालु ॥ ६ ॥ कौनै काम गरे पुरुष कन अ

॥ अ. ने. ग. ॥

॥ ३१ ॥

कस्मात् आईनेत्रठाकीस्तनलेपीथमाघोचिदिंदा पुरुषलेपनीरसवसमे. पछिहातेलेगीजो अलिंगनगरीं न्छु सो विद्रु क
नामा अंकमालहो भनि जानु ॥ ७ ॥ कामरसमामस्तभयाका पुरुषले आक्राडईतिगामा मास्त्रीकाडईतिगामा रा
पी साइ इवा ईस्त्रि लाई पुरुषले जो अलिंगन गरि न्छु सो उरुप्रगुठनामा अलिंगन जानु ॥ ८ ॥ स्त्री लाई आफना कारवमा
रापी अथवा विछाउनामा सुताई सामने तुल्याई डई शत जे माहो भव्याई अपना सव शरीर संग मिली ईके शरीर भया
जस्तो गरि जो अलिंगन गरि न्छु सो नीर छिनामा अंकमाल जानु ॥ ९ ॥ लहरले वृक्ष लाई वेड्यामै वेडि चुंबन गर्दी पुरुष
ले आफना भोरो कि. दिंदा कावेरनाले सुस्त सुस्त सीसीयस्ता सन्दकन गर्दि जो स्त्री उभियाका पुरुष लाई अलिंगन ग
र्छु सो वस्त्र रिवेष्टित नामा अंकमाल हो भनि जानु ॥ १० ॥ अब अंकमाल गन्याउ प्रांत चुंबन गरुं भननि मित्र चुंबन ग
नी का स्थान कहि न्छु तत्तो भोठनेत्रगंडस्थल शीर सुख वरि पारि भित्रस्तनको वाच सति जगा चुंबन गर्नी स्थान इन्
भनी तश वग पंडीत हरु ले भन्या को छु तसर्थ अलिंगन गन्या पछि ताहें चुंबन गर्नु ॥ ११ ॥ लाठि देशका पुरुष ता कामले
व्याकुल भै स्त्री का डेवे कारवी मा भगमा स्त्री काना भिमा पनी चुंबन गर्छु न्छे पित अरु को नै देश मा पनी छैन लाठि देश का

॥ अ. ने. ग. ॥
॥ ३१ ॥

पुरुषरुमात्र आपनदेशकारितिले भरुदेशकास्त्रीसंगचुंवनगरीपनीतस्ताचुंवनगर्छ ॥ १२ ॥ स्त्रीकामुखकानजीक
मावलेसंगपुरुषले आपनुमुखलेगीचुमनगरीरिसलेओठस्त्रीलेचेपीराघनु एस्तोजोचुंवनसेमिलितनामाभनी
जानु ॥ १३ ॥ पुरुषलेस्त्रीकोमुखचुंवनगरीस्त्रीलेपुरुषकामुषमाआकुमुषजोरीमात्रगपनुस्त्रीलेचुंवनगर्नुजोछ
सो स्फुरिताभनामाचुंवनहो ॥ १४ ॥ पुरुषकानेत्रकनस्त्रीलेहातलेछोपीआकुजिभोपुरुषकामुखभिन्नगरीआफु
लेपनीआपचिमिलीचंचलभैपुरुषकोमुखस्त्रीलेचुंवगर्नुजोछसोघंरिकनामाचुंवनहो ॥ १५ ॥ स्त्रीकापछिलति
रहीपुरुषलेस्त्रीकोचिउरोहातलेसमातितेछातरहसितस्त्रीकोतन्त्रोओठचुंवनगर्नुयोतिर्यकचुंवनहोभनीक
विशेषरुलेभयाकोछ ॥ १६ ॥ स्त्रीकाहातलेपुरुषकोतन्त्रोओठचेपीचुंवनगर्नुपुरुषलेपनीहांतलेस्त्रीकोत
न्त्रोओठचेपीचुंवनगर्नुउत्तरोरनामाचुंवनहुंछभनीमुनिभृष्टलेभयाकोछ ॥ १७ ॥ स्त्रीलेआपनाहातलेबुढीओ
ठोरजेगओलामिलाईपुरुषकोओठसमाईजिभाकादुप्यालेचुंवनगर्नुजोछत्योपंडितनामाचुंवनहोभनिजानु
॥ १८ ॥ स्त्रीकोतन्त्रोओठलाईपुरुषकोओठलेचुंवनगर्नुस्त्रीलेपनिपुरुषकातन्त्राओठलाईओठलेमात्रैचुंवन

॥ अ. न. ग. ॥
॥ ३२ ॥

गर्भरूपरस्यरपीतिवठाउत्पात्योसंपुष्टनामाचुवनजानु ॥ १९ ॥ शकांतमाभाफनाफुसलेषुससंगसुतिरसाकीव
अनिजामामयाकीस्त्रीकनभकस्मात्. धेरैवैरमा. कंहिडुलिफिरि. भायाकापुरुषलेचुवनगर्भयोप्रतिबोधनामाचुव
नहोयोचुवनमा. वडोभधिकरसछ ॥ २० ॥ स्त्रीलेभाफनाडईओठलेपुरुषकासुखमा. डईओठमा. पनि. पीडागरी
जिह्वालेपनीपीउन्गरिचुवनगरी. आनन्दपाईस्त्रीलेनाचतुसमीयनामाचुवनहो ॥ २१ ॥ अवनरवलगाउत्पा
ठाउरभवसरकहिंछ ॥ स्त्रीलेवडोगर्भमानीरसामा. स्त्रीसंगपहिलेनयासुरतगरीमा. विरहभैकन. भेटभयामा. प
रदेशजानुछुभंदामोगैआयामापनिआपछेउडवसकिनाले. नखदानप्रभृतिलेमात्रस्त्रीजाईप्रसन्नगराउनुप
रीमाविश्रामगर्भवधत्मा. आउप्रभृतिकोलाएचढ्यामाएतिअवसरमा. गलामाहातमातिग्रामाजोगमा. स्तनमापी
ठमा. काखिमा. छातिमा. कोषामा. गंडस्थलमा. घांठिमा. एतिजगामा. स्त्रीलाईतीखानघलगाउनुसुस्तविस्तकोन्याज
स्तोउवलीले ॥ २२ ॥ अवनखकोतारीफांगरिछ. नखलगाउंदामारेखानपर्नु १ नखनिर्मलहुनु २ नखमाकांतिव
डोहुनु ३ नखवळुनु. ४ नखनफाहुनु ५ नखसाहाहुनु ॥ ६ ॥ नखकाएतिछतरहकाउगा. कामसास्त्रजांन्याहरुलेक

॥ अ. न. ग. ॥
॥ ३२ ॥

हियाका छन् ॥ २३ ॥ गंडस्थलमास्तनमा तला भोदमा रेखान पन्नी गरी नखला गना का आनंदले स्त्रीका भाइ कोरो मडा
शङ्क्या गरी पांचे भौला कान खलगाउनु छुरितना मान खदान हो ॥ २४ ॥ गला माले स्तनमा ठेकान खलगाउनु अ
ईचंड मान खदान हुंछ गला मार स्तनमा सामने पारी सो भै नखलगाउनु मंडलना मान खदान हुंछ भनी काम सा
स्त्रको तत्व ज्ञान्या पंडित हरु भंछन् ॥ २५ ॥ शिरमा तिगामा भगमा स्तनमा नखलाई कनला गपा काठा उदे धी उई
तिन् अंगुल भर पुमा उरमा उई रेखा पन्नी गर्नु र त्यो काम देव का सभै प्याल जान्या पण्डित हरु ले तरुणाना मान ख
दान भनिया कोछ ॥ २६ ॥ बुछि भौरो स्तन का चुचामालगाई अरु चार अंगुल कान खले स्तन का चुचा का तल बाछे
षा पन्नी गरी नख दिनु र मयुर पादना मान खदान हुंछ सवै अंगुला कान खले स्तन का चुचामा रेखा पन्नी गरी न
खलगाउनु शशस्तुतना मान खदान हुंछ ॥ २७ ॥ पीठमा स्तनमा कमल का पत्र जस्तो आकार हुन्या गरि तीन रे
खा पारी नखलगाउनु उत्पल पत्रना मान खदान हुंछ यो नखदान ले प्रवास मा या रहंछ ॥ २८ ॥ रस वस हुन्या
लाई वश विवेक ले योग्य गंड मान खलगाउनु यो काम देव को सर्व स्व हो तर स्त्री अत्यंत आनंद दिन्ना एतिका के

॥ भ. न. ग. ॥
॥ २३ ॥

हिंछै न ॥ २९ ॥ अवरात लगाउना कोषं वध कहिंछ ॥ जस जस ठाउ मान खलगाउनु भया कोथियो तस ठाउं मा भगदे
षी माथि मुख पर्यंत कामात्र ठाउं मा भाषा मात्र छाडी कन गलो हात स्तन पीठ काखि छाती कोषा गंड स्थल धां टि एति
ठाउ मा दंत लगानु सुस्तः सुस्त ये व्याज्जित कोष री गरी कन तव दंत ले को कता मा स्त्री ले हिं गिंछै सि सि पनि गिंछै
तस्मा विलक्षण को एक आनंदः रस विसेष हुंछु न भनी काम देव का अनेक तरह का कला कन जान्ना पंडित हरु भं
छु न ॥ ३० ॥ दंत मा के हिं ग लगाना ले बहुत चित्ता देषी या का वरो वर पंक्ति मिल्या का वलिया साना साना तीखा
तीखा पानि दार एसा तरह का दंत बढिया हुंछु न छोटा छोटा रुखा चेहरा का काला बाहिर देषता मा उर्ली गरा एसा
दंत ननिका हुंछु न ॥ ३१ ॥ तलो ओठ मा पान को रंग मात्र उड्या गरी दंत लगाने सुस्तै सुस्त ये कनुर ये ठ कना मा
दंत को ये काई हो ओठ मा गंड स्थल मा पी गहुं न्या गरी दंत लगाने सुस्तै सुस्त ये कनुर उछुन कना मा दंत को ये का
ई हुंछु भनि जां न्या हरु भंछु न ॥ ३२ ॥ दंत ओठ उई सुस्तै सुस्त ये कनुर तो प्रवाल मणि नामा दंत को ये काई हो यो
स्त्री पुरुष उवे का भया सले मात्र साधिंछु अरु ध्यालि पुरुष ले अकस्मात् गर्दी मा हुं दैन ॥ ३३ ॥ कामि पुरुष का त

॥ ७८ ॥
॥ ३३ ॥

त्राभोठमानिधारमापनि.स्त्रीलेउईहातमात्रलगाईसुस्तेसुस्तयेकनुर.त्योविंडुनामासंतकोठेकाईहोसवैदांतलगाईओ
ठमानिधारमासुस्तेसुस्तयेकनुर.त्योविंडुमालनामासंतकोठेकाईहो॥३४॥गंडस्थलमाछातिमागलामानिधारमा.
दांतलगाईसुस्तसुस्तयेकनुर.त्योस्वंधाभुकनामासंतकोठेकाईहो.योस्त्रीलेदांतलगायामा.पुरुषलेगंडस्थलमाछा
तिमागलामानिधारमा.मंडलाकारपर्णागरिदांतलगाउनुर.स्त्रीकाशरीरमात्रशेशोभाहुन्छ॥३५॥लामालामातिस्वा
वाकलासुन्दरदांतपुरुषलेपरदेशजात्यावेलामास्त्रीकाशरीरमालगाईचिह्नरहमागरीन्छ.पछिपरदेशगयामा.या
दरहोसभन्नानिर्मात.सोकोलवंधनामासंतलेठेकाईहो॥३६॥अवकेशपेचमविधिकंईछचिन्नानीलावाकला
थोरोयुं.पुरियाका.यस्तास्त्रीकाकेशवहुतउत्तमजानु.स्त्रीहरूकापीतिबछाउनानिर्मात.चुंबनगनीवेलामासुस्तसु
स्तस्त्रीकाकेशपेचनुर.वडोभानंदहुन्छपीतीवहुतैबढ्छ॥३७॥पुरुषलेउवैहातले.स्त्रीकाकेशसुस्तसुस्तपेचीचुं
वनगनुर.समहस्तकनामाकेशपेचनुहुन्छ.एकैहातलेमात्रस्त्रीकाकेशपेचीचुंवनगनुर.तरंगारंगनामाकेशपे
चहोभनिजानु॥३८॥हातलेअलककेशकनैपेचिकामातुरभैस्त्रीलाईसमातिराघनुर.भुजंगबलिकनामाके

॥ अनेंग ॥
॥ ३४ ॥

शेषैचहोभनिनानातरहकासुरतकलाकाष्मालजान्यापंडितहरुभंछन् ॥ ३९ ॥ सुरतकावषतमाकानकानजिक
कोकेशकनपैचीपुरुषलेखीकोचुंबनगर्नुस्त्रीलेपनीपुरुषकोचुंबनगर्नुवशप्रतिसंगरत्योकाभावतंसनामा
केशेषैचहोभनिजालु ॥ ४० ॥ वाससुरतकारप्रसिद्धभैरव्याकाकेहीकहीयालोकमाप्रसिद्धभयाकारपनीवश
वशकामसास्त्रमाधैरैछन्जाहाताविस्तारहोलाग्रंथकोभन्नासंकालेएतिकैमात्रकहिया ॥ ४१ ॥ योअनेंगरंगना
माग्रंथविषेसुसुरतकोप्रकारकहियाकोनवमस्थलसमापतभयो ॥ ९ ॥ ॥ अबमुष्यसुरतकाभासन
भेदकहिंछन् ॥ नानातरहकाकलाजान्यापुरुषलेखीसंगविहारगर्हमाजसजसजगामाजसोचुंबननख
दानदानलेगेकनुकेशेषैचनुप्रभृतिस्त्रीपुरुषडवैकाआनन्दपनीगरीप्रहिलेवाससुरतोपचारगयापछिचुं
वननखदानप्रभृतिकर्मलेजवखीपगुलीजावसताहापछिकामदेवकाष्मालप्रकाशगर्मीजगामासुरतगर्नु
॥ १ ॥ कसैसागुरोभगभयाकीस्त्रीप्रतिगपसारीमापुकुलोभगभयाकीहोईजांछेःपुकुलोभगभयाकीस्त्री
प्रतिनेकोनेकवातलेतिगकोजेनिमगुयाईहिंदासाहोभगभयाकीहुंछेयोसुरतक्रियाकनएकारखीमात्रजसा

॥ अनेंग ॥
॥ ३४ ॥

कोतलोः गरिजानसकतछन् ॥ २ ॥ मवसुरतगरीकोदपांचप्रकारकाछन् ॥ उत्तानबंधनामा १ तिर्यग्बंधनामा २
उपविष्टबंधनामा ३ आस्थितबंध ४ व्यानतकंधरनामा ५ एतिपांचप्रकारकासुरतछन् स्त्रीलाई उत्तानितुल्या
ईकनगर्भासुरतउत्तानबंधहुन् स्त्रीलाईतिछि पारीगर्भासुरततिर्यग्बंधहो १ ॥ वसीवसीगयाकोसुरतपविष्टबंध
हो २ पुरुषले उद्गारापारीगर्भासुरत आस्थितबंधहो ३ काधनुवाईगयाकोसुरतव्यानकंधरनामाहो ४ अब
एचारश्लोकलेउरबंधकहिंछन् ॥ उत्तानीभैसुत्याकीस्त्रीआफ्नाउवेपाउ पुरुषकाकांधमाराधीजोसुरतगराउछे
त्योसमयादनामाबंधहो भनिकामकाजकनजांन्यामनुष्यकरुन् ॥ ४ ॥ उत्तानीभैसुत्याकीस्त्रीकाउइतिगामि
त्ररह्याकापुरुषले आपनाउइहातलेस्त्रीकाउइतिगामासमाई कटिसंमपुयाईकनजोसुरतगरींछुत्योनागरबंध
नामाआसनहोभनिजानु ॥ ५ ॥ उत्तानीभैसुत्याकीस्त्रीकोयकपाउविछाउनामाराधीहोसोस्त्रीकोपाउनिधाउपरधी
पुरुषकाउइहातलेविछाउनामायेकिजोसुरतगरींछु सोत्रैविक्रमनामाबंधकहिंछु ॥ ६ ॥ आपनाउइपाउउवेहात
लेसमाईउत्तानिभैसुत्याकीस्त्रीकास्तनसमाउदैजोपुरुषलेसुरतगरींछु सोयोमयादनामाआसनहोभनीजानु

॥ भ. नं. ग. ॥
॥ ३५ ॥

॥ ७ ॥ उत्तानी भै सुता की स्त्री का तिगभिन्न रसा का पुरुष ले आपना डई हात ले भै माये की जो सुरत गरिं छु सो स्मर वक्रनामा
वधन जानु सो वंध भनि विलसि पुरुष को वडो पियारो छु ॥ ८ ॥ स्त्री ले उत्तानी भै सुता कन आपना डई पाउ पुरुष का छति
मालगाई आपना डई हात ले आपना पुशमा अंक माला गरि रसा की हुना ले तिगामा वन गसा की यस्ति स्त्री संग जो सुरत ग
री छु सो भवि हरित नामा वंध हो ॥ ९ ॥ उत्तानी भै सुता की स्त्री का तिगभिन्न रसा अंक माल गरी साई अर्थाई पुरुष ले जो
सुरत गरिं छु सो सवै विलासी पुरुष को पियारो सो म्पनामा वंधन जानु भनि वडवड कविले भया को छु ॥ १० ॥ आप
नी तिग उठाई थोर उचारवां गा तुल्य आई उत्तानी भै सुता जो स्त्री सुरत गर उछे त्यो तरुणी कन वडो पियारा लगन्या जंभि
त नामा वंध हो ॥ ११ ॥ उत्तानी भया की स्त्री को वा उतिगो रहित ति रहितु तिगो वां उतिर तुल्य आई ते सै स्त्री का तिगामि
चि काम ले व्याकुल भै पुरुष ले जो सुरत गरिं छु सो वेष्टित नामा वंध जानु ॥ १२ ॥ उत्तानी भया की स्त्री को एक तिगो प
रुष ले आपना को धमारा धी स्त्री को एगो जो भाऊ भंदा तल राधी वडो वल ले साझे वेग गरी पुरुष ले जो सुरत गरिं छु सो वे
रुष विहारि न नामा वंध हो ॥ १३ ॥ आपना डई तिग जो रि उत्तानी भै सुतिर रसा की स्त्री का जो रि ये का तिग तुल्य आई अंक मा

॥ पुरुः ॥
॥ ३५ ॥